

S. POZZI, *Traité de gynécologie clinique et opératoire*. 3e éd.
Paris, MASSON & Co.

Een aankondiging te schrijven van het hierboven genoemde werk van POZZI mag haast overbodig heeten. Immers ook hier te lande is het helder geschreven en van een groot aantal zeer duidelijke afbeeldingen voorziene boek van den Parijschen gynaccoloog bekend bij ieder, die zich ook maar eenigermate in het bijzonder met gynaeologie bezighoudt. En ik kan dan ook wel volstaan met te wijzen op de hoofdzakelijke veranderingen die het boek in deze nieuwe uitgave, de derde, vertoont. Ten eerste zijn nagenoeg alle pathologisch-anatomische figuren door origineele nieuwe vervangen. Vervolgens is het eerste hoofdstuk, handelende over de antiseptis en de asepsis zeer aanzienlijk veranderd. Maar bovenal zijn het de nog hangende vraagstukken omtrent de operatieve behandeling der fibromyomen, die der retroflexie en der bekkenabscessen, welke in de nieuwe editie ook een nieuwe bespreking gekregen hebben. Voor de fibryomen gaat POZZI nu mede met SEGOND en verklaart den vaginalen weg te verkiezen voor tumoren, die niet hooger reiken dan den navel. Bij grootere fibromyomen begint hij voorkeur te vertoonen voor de abdominale totaal-exstirpatie boven de supravaginale amputatie. Bij de therapie der retroflexie wordt de pessarium-behandeling vooropgesteld en aan de operatieve behandeling een meer bescheiden plaats aangewezen, de vaginaefixuur zelfs alleen in het climacterium toegelaten. Ook voor de keuze tusschen vaginalen en abdominalen weg ter behandeling der verschillende soorten van bekkenabsces geeft POZZI de door hem gestelde regels duidelijk aan en reserveert hij voor de laparotomie meer gevallen dan bijv. SEGOND doet.

En daarbij wordt in de verschillende hoofdstukken nauwkeurig rekening gehouden met wat anderen meenen, gewenscht achten en doen, zoodat POZZI's *Traité*, niettegenstaande des Schrijvers oordeel overal scherp uitgesproken wordt, toch een Handboek gebleven is, ook in de derde editie. Dat niet overal de nauwkeurigheid der nieuwe literatuuropgaven even groot is doet aan de waarde van het boek geen afbreuk. En voor wie het boek rustig doorwerkt vermindert die waarde ook slechts weinig, doordat hier en daar een meening der vorige editie te onpas is blijven staan, en de schrijver met zich zelf in tegenspraak komt (zoo bijv. in het hoofdstuk, castratie bij fibromyomen). Dat zijn haast onvermijdelijke fouten van volgende edities van dergelijke uitgebreide handboeken. Wanneer men POZZI's boek van vroeger kent en de nieuwe editie doorsnuffelt en ziet welk een schat van werk er in zit, dan vooral verbaast men er zich over, dat in het land, waar zulk een boek geschreven werd, aan de eerste Universiteit nog geen officiëel onderwijs in gynaeologie gegeven wordt. En het is een verdiende straf, dat de laatste zin der nieuwe voorrede van POZZI dit schandelijke verzuim der betrokken autoriteiten overal en overal bekend maakt.

TREUB.